

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دستور العمل مستند سازی

پرونده‌های پزشکی

مستند سازی چیست و چرا اهمیت دارد؟

- مستند سازی سند معتبری است که ثبت حقایق و مشاهدات در باره سابقه بهداشتی (پزشکی) بیمار اعم از بیماریهای فعلی و گذشته ، آزمایشات ، درمان و نتایج درمان را فراهم می نماید .
- مدارک پزشکی باید بتواند برآورده کننده نیازهای علمی ، قانونی و درمانی مراجعین به آنها باشد و از طرف دیگر منبع با ارزشی از داده های اپیدمیولوژیکی و سایر داده های آماری مربوط به مرگ و میر و حالت های مرضی (بیماری) و دیگر مسائل مراقبتهای بهداشتی و درمانی است.

گروههای مستندساز در پرونده پزشکی عبارتند از :

- ۱-مسؤلین پذیرش بیمار (با ثبت اطلاعات دموگرافیکی)
- ۲-پزشکان (با ثبت مشاهدات و دستورات)
- ۳-پرستاران (با ثبت اقدامات بالینی مراقبتهای پرستاری)
- ۴-سایر گروههای مرتبط (رادیولوژی ، آزمایشگاه فیزیوتراپی و)

بخش اول – اصول کلی

- کلیه خدمات ارائه شده ثبت و ضبط گردد
- تمامی فرمهای اصلی و اختصاصی در پرونده موجود باشد
- تمام اطلاعات با خط خوانا و رنگ مشخص ثبت شوند
- کلیه عناصر اطلاعاتی تکمیل گردد
- اطلاعات هویتی بیمار در سربرگ تکمیل شود

بخش اول – اصول کلی

- کلیه مستندات با تاریخ و ساعت ثبت شود
- تایید مستندات از طریق ثبت نام و نام خانوادگی ،
عنوان ، مهر و امضاء می باشد .
- کلیه مستندات به زبان تخصصی ثبت شود و نقل قول
از بیمار درون علامت «» درج شود
- از املائی کامل و صحیح بدون اختصارات استفاده شود

بخش دوم – اصول جزئی

- در ثبت عبارتهای تشخیصی از اصول علمی و استاندارد استفاده شود
- جزئیات اقدامات درمانی و اعمال جراحی درج شود
- چک دقیق و ثبت ملاحظه و اجرای دستورات پزشک توسط پرستار
- دستورات تلفنی فقط در موارد اورژانس: در فرم دستورات پزشک توسط پرستار مسئول هر بیمار با حضور پرستار شاهد و مهر و امضاء هر دو نفر . امضاء نهایی پزشک دستور دهنده حداکثر ۲۴ ساعت پس از دستور شفاهی

بخش دوم – اصول جزئی

- مشاوره در فرم مخصوص: پزشک معالج یا قبلاً اجازه اجرای دستور پزشک مشاور را کتبا بدهد یا آنرا **Re order** کند یا با مهر و امضاء تایید کند
- کلیه اقدامات پاراکلینیک توسط پزشک معالج دستور داده می شود. نتایج در پرونده نگهداری می شود. یافته های غیرطبیعی و بحرانی در گزارش پرستاری ثبت شود. پزشک نیز بلافاصله نتایج را ارزیابی کند و مستند نماید .

بخش سوم – اصول جزئی تصحیح خطا

● روش تصحیح خطا:

✓ دور مورد خطا خط نازک

✓ درج اطلاعات درست در بالای آن

✓ علت خطا درج شود

✓ هرگز لاک و مخدوش و پاک نشود

✓ تعداد موارد اصلاح در انتها درج به همراه مهر و امضاء

بخش سوم – اصول جزئی تصحیح خطا

● مستندات از قلم افتاده:

✓ تلاش نشود در لابلای موارد قبلی درج شود

✓ با ساعت و تاریخ جدید در اولین فرصت درج و توضیح داده شود

❖ در صورت احتمال اشتباه پزشک در دستورات پزشک، ثبت عبارت «برای روشن شدن دستور با پزشک تماس گرفته شد»

آنچه در پرونده
پزشکی ثبت نشده
، برای بیمار انجام
نشده است

یادآوری

آنچه در پرونده پزشکی
ثبت نشده ، برای بیمار
انجام نشده است

گواهینامه های پزشکی

ابعاد قانونی گواهینامه های پزشکی

- گواهی نویسی و رعایت استانداردهای آن از سر فصل های مهم اخلاق پزشکی است . بیمار حق دارد از پزشک خود طلب صدور گواهی کند و وظیفه پزشک هم این است که به درخواست بیمار پاسخ مناسب دهد و گواهی لازم را صادر کند .
- گواهی نامه های پزشکی در واقع اسناد معتبری هستند که پزشکان به دنبال ارائه خدمات پزشکی، تشخیصی، آزمایشگاهی و درمانی خود درباره سلامت یا بیماری یا یکی از امور مربوط به پزشکی تنظیم می کنند.

انواع گواهی نامه های پزشکی

گواهی نامه های پزشکی به دو گروه عمده تقسیم می شوند:

الف) گواهی های پزشکی غیر رسمی

ب) گواهی های پزشکی رسمی

گواهی نامه های پزشکی غیر رسمی

- ✓ این گواهی نامه ها به تقاضای شخص بیمار صادر می شود.
- ✓ هنگام تنظیم این گواهی نامه ها احراز هویت و درج مشخصات کامل بیمار، سیربیماری، مدت استراحت پزشکی و در صورت رضایت بیمار، نوع بیماری وی می بایست اعلام شود.
- ✓ نکته مهم این است که گواهی نامه های پزشکی که به درخواست اشخاص تنظیم و صادر می شود باید به خود فرد تحویل شود و بدیهی است که پزشکان حتماً باید از صدور گواهی برای بیماری که شخصاً آن را معاینه و ویزیت نکرده اند و نیز از تحویل گواهی یک فرد به افراد دیگری که فاقد هویت یا صلاحیت لازم هستند، اجتناب کنند.

گواهی نامه های پزشکی رسمی

- این گواهی نامه ها در پاسخ به پرسش های سازمان های قضایی، دولتی و مراجع قانونی صادر می شوند. از آن جمله موارد زیر را می توان نام برد:
- ۱- گواهی نامه برای استخدام (گواهی سلامت) یا خارج شدن از استخدام (ازکارافتادگی) در دواير دولتی
 - ۲- گواهی نامه برای معافیت از خدمت نظام وظیفه
 - ۳- گواهی نامه برای شرکت در مجامع گوناگون نظیر مسابقات ورزشی، سفر حج و ...
 - ۴- گواهی نامه تندرستی برای رانندگی
 - ۵- گواهی نامه برای سازمان هایی که خسارت جانی بیماران را جبران می کنند نظیر شرکت های بیمه
 - ۶- گواهی های صادره بنا به درخواست مراجع قضایی و استعلام پزشکی قانونی

چگونگی تنظیم گواهی نامه ها

توجه به موارد ذیل در تنظیم گواهی نامه های پزشکی امری اساسی و مهم است:

۱- در گواهی نامه های پزشکی باید نام و نام خانوادگی پزشک، شماره نظام پزشکی، نوع تخصص، نشانی دقیق محل کار و تاریخ و ترجیحاً ساعت معاینه ذکر شود.

۲- مطالب درج شده در گواهی باید صریح، خوانا و دور از هر گونه ابهام و بر اساس موازین علمی و روز دانش پزشکی باشد.

۳- احراز هویت اهمیت تعیین کننده دارد و بر اساس شناخت قبلی، کارت شناسایی معتبر، معرفی مأمور انتظامی یا با الصاق عکس از چهره فرد به گواهی، صورت می گیرد.

۴- محتوای گواهی باید براساس یافته های بالینی پزشکی و منطبق بر واقعیت باشد.

چگونگی تنظیم گواهی نامه ها

- ۵- علایم سوپژکتیو را که از طرف بیمار بیان می شود (مثلاً بیمار اظهار تألم از کمردرد دارد) را می توان درگواهی قید کرد.
- ۶- تاریخ شروع و خاتمه استراحت به حروف و اعداد درج و مدت استراحت در نظر گرفته شده برای بیمار منطبق بر اصول علمی باشد.
- ۷- بهتر آن است که پزشکان تصویر یا رونوشتی از تمامی گواهی های پزشکی صادر، از طرف خود را برای بایگانی شخصی نگه داری کنند.

ابعاد قانونی و حقوقی صدور گواهی خلاف واقع

یکی از روش های غیراخلاقی برای فرار از انجام تکالیف قانونی، تمسک به عذر بیماری است . فرد متخلف برای رسیدن به مقصود سوء خود شخصاً اقدام به جعل گواهی نامه به نام پزشک برای خود می کند یا این که با مراجعه به پزشک او را راضی به صدور چنین گواهی نامه ای می کند. این نوع گواهی نامه های خلاف به جهت آثار سوئی که دارند و ممکن است موجب ضرر و زیان دولت یا اشخاص حقیقی یا حقوقی دیگر شوند ، جرم شناخته می شوند.

ماده ۵۳۸ قانون مجازات اسلامی:

جعل گواهی پزشک جهت معافیت از خدمات دولتی یا نظام وظیفه یا جهت ارائه به دادگاه مجازات حبس از شش ماه تا یک سال یا جزای نقدی

ماده ۵۳۹ قانون مجازات اسلامی:

صدور گواهی خلاف واقع توسط پزشک برای معافیت از خدمت در ادارت رسمی یا نظام وظیفه یا تقدیم به مراجع قضایی مجازات حبس از شش ماه تا دو سال یا جزای نقدی

ماده ۵۴۰ قانون مجازات اسلامی:

برای سایر تصدیق نامه های خلاف واقع که موجب ضرر شخص ثالث میباشد یا اینکه خسارتی به خزانه دولت وارد آورد مرتکب علاوه بر جبران خسارت به شلاق تا ۷۴ ضربه یا جزای نقدی محکوم خواهد شد

یادآوری

جهل به قانون رافع
مسئولیت کیفری
نمی باشد

موفق و پیروز باشید

